

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
 F. PIAȚA LIBERTĂȚII BRAȘOV. —
 TELEFON 226.
 Abonament anual 360 lei.
 Anuștră strălămate 800 lei.
 Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

„Se impune partidului național-liberal o nouă atitudine” — a spus d-l Vintilă Brătianu în ultimul său discurs.

Un adevăr, care trebuia de mult recunoscut de către cel-ce l-a rostit.

CHEMARE de „Ziua Eroilor“.

— 9 Maiu 1929. —

Opriti-vă o clipă! și cugetați la adevărul pios și îndemnul înalt omenesc al acestor rânduri:

E vorba de glorioșii căzuți, din jertfa cărora a răsarit întregirea Neamului!

Unii au murit în spitale; alții au putut fi îngropați cu grije chiar pe câmpul de luptă, cei mai mulți și-au lăsat însă leșurile lor — fără nume — sub o mână de țărână aruncată în grabă.

Și locurile acestea sfințite — în care trupurile lor s'au plămădit cu glia strămoșească, — n'au fost însemnate nici cu o cruce, umil semn, pe care ultimul creștin și-l pune la căpătâiul locașului de vecinică odihnă.

Gândiți-vă! că tot temelii veștii voastre de azi — așezată pe temelii trainice — se datorește, în primul rând, acelor, care zac dealungul munților, plaiurilor noastre fără un semn la căpătâiu!

Vremurile sunt grele, iar nevoile Țării — secătuită de vitregia războiului — multe și mari.

Ajutorul Statului fără sprijinul cetățenilor nu-l îndestulător.

Dați obolul vostru neprecupețit pentru eroii noștri, cu gândul că, în locul în care a căzut un luptător și o viață de om s'a stins, s-a pus și cu ajutorul vostru un semn pentru cinstirea lui, a națiunii și a voastră.

De „Ziua Eroilor” — sărbătoare închinată lor — răspundeți cu prisosință la chemarea societății „Cultul Eroilor”, care se 'ndreaptă către voi cu gândul că nu o veți lipsi de sprijinul vostru.

Purtați cu mândrie insignele, ce se vor împărți în această zi de societate — drept mărturie vie că v'ați îndeplinit o îndelungă datorie.

Hotarele morții nu poartă pecetei deosebite; ofrandele se primesc și semnele la căpătâiu vor fi puse fără vre-o deosebire de religie sau naționalitate.

Președintele Soc. „Cultul Eroilor”

Dr. Miron Cristea,
Patriarh-Regent al României.

Ceasul revizuirilor.

Zilele acestea, scriitorul acestor rânduri a trebuit să facă o constatare tristă. Călătorind spre București, dela fereastra vagonului am finut să observ semănăturile și muncile câmpului de pe mănoasa câmpie ce se întinde dealungul Prahovei. După ce natura și-a deschis așa de târziu sânul, după ce în sfârșit mult așteptata primăvară s-a arătat biruitoare, credeam că întreg finutul va fi împânzit de harnicele pluguri și că, într-o astfel de zi, nici un sătean nu va fi rămas acasă. Mă așteptam să văd câmpia transformată într-un imens atelier. Cu durere trebuie s-o spun că m-am înșelat. Ici-colo câte o păreche de cai rebejiși și mici — cine știe cu câtă greutate se ridică dela pământ! — se opinteau să taie brazde în humusul moale și afânat. Vite pipernicite, degenerate, cu scheletul acoperit de un păr lung, cu privirea tristă, își încălziau ciolanele la soarele mângâietor. Cel puțin trei sferturi din pământul arabii nu era răscolit de ferul plugului. Și mai sunt cel mult două săptămâni hărăzite denatură lucrărilor de însămanțare.

Astfel, cel mai fertil pământ, în loc să fie grânarul Europei, nu-și poate întreține locuitorii, cari sunt bucuroși dacă se pot hrăni cu mămăligă. Stăpânii acestor meleaguri, desculți și murdari, duc o viață mizerabilă, streină de toate bunurile civilizației. Căci în această țară se petrece un fenomen unic: muntele furnizează alimente câmpiei. Bucureștii din marginea Bărăganului își aduc laptele și carnea din finutul Brașovului sau din secuime, căci o populație înapoiată, finută în robie politică și spirituală, nu știe încă ce trebuie să facă cu bogăția, care i-a încăput în mâini.

S-a făcut exproprierea, dar guvernării de până ieri nu și-au dat seama că, pentru a produce, nu-i suficient pământul, ci mai sunt necesari și alți factori, ca ca tehnica și știința. S-au creat gimnazii prin secuime, cari își justifică existența cu elevi de prin Teleorman sau Romanași și nu s-au înființat, deși era mult mai natural și logic, școli inferioare de agricultură, pentru copiii de săteni. Timp de zece ani, oamenii politici uitaseră parcă faptul elementar că agricultura

este economia noastră de bază.

Dacă nici foametea din Basarabia și perspectivele unei slabe recolte din acest an, nu vor avea puterea să ne trezească și să ne constrângă la o revizuire a directivelor din politica economică, ani lungi de crâncenă criză ne așteaptă. Țăranul trebuie s'gduit din inerție și convins, printr-o acțiune susținută de lămurire, că trebuie să apuce alt drum. Altfel, toate forțele creatoare ale acestui popor sunt condamnate la stagnare sau la o muncă sterilă, căci nu e posibil un progres real câtă vreme între structura de bază și pătura suprapusă a societății, golul se cascadează tot mai amenințător. Țăranul trebuie să se încadreze sufletește în mentalitatea acestui veac.

Urgentarea muncii agricole

Ministerul de războiu a luat dispoziția ca toate unitățile din țară la cererea prefecturilor să nua la dispoziție oameni și cai pe timp de trei săptămâni pentru urgentarea campaniei agricole. D-nii Mirto și Potârcă au dat de asemenea dispoziții de executare cât mai grabnică organelor în subordine. În acest chip, munca agricolă întârziată anul acesta va fi urgentată și ameliorată aducându-se un real serviciu avuției generale a țării,

TRANSILVANIEI*)

n'am pe-arcă pământ cât umbra unui pom,
dar, o, vremelnică a sufletului meu moșie,
—
cărui om
din toți căși au trăit în tine de-o vecie,
i-a fost mai drag, mai sfânt
acest valah pământ,
ca mie?...!

de mă ascultă, de nu mă ascultă
dintre cei mulți;
de mă isbești, de mă vei cu buna,
din totdeauna
mă simt cu inima ta una..

în ocnă de m'ai duce să m'arunci,
de m'ai strivi în ocară și munci
subt biciul celor mai sălbatice porunci,
nici atunci
împotriva ta
eu n'aș putea avea
nici o vorbă grea,
nici o jelanie,
izvor de crunte-avânturi, de curaj năprasnic, vatră
a vrierii mele de foc și de piatră, —
Transilvaniei!...

A. COTRUȘ.

*) Dintr'un volum ce va apărea în curând.

In jurul anteproiectului de reformă administrativă

Tribuna liberă.

Dr. Radu Olteanu.

I.
Funcționarii administrativi din Ardeal și Banat s'au adunat la Cluj pentru a-și da părerea asupra anteproiectului de reformă administrativă.

Pare ciudat că atunci când toată lumea protestează împotriva administrației defectuoase și deci și contra agenților ei, tocmai aceștia să emită păreri pentru reformarea ei.

Pare și mai ciudat însă când cer ca nouile atribuțiuni pe cari legea le creiază precum și altele existente înainte dar cari nu erau exercitate de funcționarii de carieră, să le fie încredințate tot lor. De ex: funcțiunea de primar.

Pare însă puțin ciudat acest lucru când ne gândim că fiecare este îndemnat să-și socotească puterile la o valoare superioară și are dorinși să le dea o cât mai largă și mai rentabilă întrebuințare.

Funcționarii deci cer pentru danșii posibilitatea de a avansa până la gradul de director de regiune inclusiv.

Foarte frumos. Dar această pretenție (și încă vre-o două din memoriu) calcă în picioare oare cari principii de drept administrativ și răstoarnă întreaga economie a anteproiectului.

Răstoarnă întreaga economie a proiectului, fiindcă acesta urmărește să ia cât mai mult din atribuțiunile funcționarilor de

carieră și chiar a celor politici, pentru a le trece celor direct aleși de administrații. În această direcție anteproiectul merge chiar mai departe decât legile administrative ale celor mai multe țări. De ce? Pentru că, în general, funcționarea de cameră are tendința ca, răsturnând rolurile, să uite că ea este destinată să satisfacă cererile și necesitățile legitime ale administrațiilor și să ajungă la convingerea că, împotriva, aceștia nu există decât pentru întreținerea și prosperitatea lor.

Această convingere este cu atât mai înrădăcinată la noi, cu cât, până în ultimul timp, ea corespundea realității.

Legea amnistiei

— Ea va fi depusă astăzi în Parlament. —

Proiectul de lege privitor la amnistie este complet alcătuit și va fi depus astăzi în parlament.

Iată delictele militare cari se amnistiază:

- 1) Absența la recrutare.
- 2) Nesupunere la încorporare.
- 3) Dezertarea în țară și streinătate, în timp de pace.
- 4) Nesupunere la concentrări și la viza livretelor.

Căci toate cele trei regimuri sub cari am trăit înainte de unire: românesc, rusesc, austro-ungar, erau regimuri oligarhice.

Regiuni în cari o minoritate pune mâna pe putere și se menține cu ajutorul administrației, cu care împărțea bugetul, în ciuda voinței administrațiilor.

Împotriva acestei mentalități, care stăpânește puternic corpul funcționăresc și care-l determină să stea la pândă și la nevoie să și lucreze pentru găsirea momentelor prielnice unei întoarceri la vechiul sistem, împotriva acestei mentalități trebuie să lupte un regim democratic; și trebuie mai cu seamă să împiedice ca această „credință să devie o realitate. Pentru democrația noastră tânără încă incomplet s'atornicită la conducerea treburilor țării, (căci multe puncte strategice sunt încă ocupate de oligarhie) primejdia este totdeauna prezentă.

Banca Ardeleană și Cassa de Economie

S. A. R.

a cumpărat un edificiu pentru Sucursala ei din Brașov.

Banca Ardeleana și Cassa de Economie S. A. R., a cumpărat dela ALBERT SPITZ din Strada Principele Carol No. 7 edificiul cu 2 etaje, cu prețul de 16 milioane Lei. Edificiul, în care se află localurile băncii deja de mai mulți ani, este una din cele mai frumoase și monumentale clădiri ale orașului nostru, vrednic a fi înșirat la acele clădiri pe care le are banca la Cluj, Oradea-Mare și Tg. Mureș.

Mica publicitate

De vânzare casă în Brașov veche poziție favorabilă, fata soarelui. Adresa la dr. Wilhelm Theil avocat Strada Orfanilor 8. 482 3-3

De vânzare în apropierea haltei Suburbiu casă modernă cu teren mai mare. Informațiuni str. Sitei 48. 519 1-1

De închiriat local de prăvălie, vad vechi, centrul comunei Tohanul-nou. Informațiuni Căpitan Pușcariu, Moeciul de Jos, Bran.

De închiriat Cuptor de pâine bine frecventat, având și o odaie de locuit Informații Valea Morilor A) No. 45 (Biserica Sft. Treime). 496 2-3

Se primește un ucenic la prăvălia de coloniale. Constantin Bucsa, Piața Prundului No. 5. 508 2-3

Voiăjor rufinat angajează Hartel str. Porții 16. 520 1-1

Aviz. Permisul de circulație No. 4462/928 eliberat de Poliția Brașov pentru automobilul No. 922 Bv. fiind pierdut se, anulează. Fabrica de postav „Prejmar” Prejmer lângă Brașov. 517 1-1

Aviz. S-a perdut pe drumul dela gară—Str. gări—Str. Sâmpetrului până la depozitul de lemne Tontsch o servietă pentru acte, cu 9 scrisori, între cari 4 recomandate, și suma de cca 1600 Lei.
Cel ce a găsit-o, e rugat s-o predea, contra recompensă, la depozitul de lemne Tontsch sau în biroul comercial M. Weiss 29. 514 1-1

Salonul cel mare
al
RESTAURANTULUI MAIORUL MURA
este liber pentru
Nunți, Banchete, Baluri
Prețuri convenabile.
500 2-3

Firma Gh. Moșoiu
restaurant și bodegă, Piața Prundului caută un ucenic din familie bună 469 3-3

UNDERWOOD

mașini de scris
Reprezentanța unică :
OTTO WETZEL
BRAȘOV
Str. lui Mihail Weis No. 3

PÁSZTORI & HETTMANN

BRAȘOV

Fabrică de materiale de mobile, de fer și oțel.
Livreză prompt împletituri și țesături de sârmă de tot soiul precum și mobile de fier și oțel în diferite calități. 9-16

Dela 1 Maiu am început transportul de
ghiață
la locuințe. Noi dăm și dulapuri pentru ghiață în toate mărimile, cu preț de fabrică.
Comenzile: **Telefon No. 1.**
PAUL TITTES
Str. Lungă No. 104.
521 1-2

Paturi pentru copii din țevă cu rețea și cu rețea din sârmă, cu preț de reclamă per bucată Lei 1300.
Se vând la:
Pásztori și Hettmann,
Fabrică de Mobile din Fer și Metale,
BRAȘOV, Strada Spitalului 82.
491 2-4

Primăria Municipiului Brașov

No. 9246/1929.

Publicațiune de licitație

Pentru darea în antrepriză a lucrărilor de canalizare în str. Morilor (până la casa Diaconeselor) se va ținea în ziua de 1 Iunie a. c. ora 8-10 a. m. în biroul serviciului economic al Primăriei o licitație publică cu oferte sigilate și timbrate în conformitate cu dispozițiunile contabilității publice Art. 72-83. Condițiunile detaliate se pot vedea la serviciul tehnic al Primăriei.
Brașov, la 25 Aprilie 1929.
p. Primar: p. Secretar General: indescifrabil indescifrabil
478 2-2

Metroșia gr. cat. română, Blaj. Nr. 2606/1929.

Licitațiune

Pentru primul lot al clădirii școlii normale de băieți din Blaj, pentru sala de gimnastică a Liceului de fete și a școlii normale de fete și pentru împrejmuirea cu zid de beton armat dela „Institutul Recunoștinței”.

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de Marți în 21 Maiu 1929 ora 9 se va ține licitație publică cu termen redus cu oferte închise, în biroul Administrației Centrale Capitulare din Blaj pentru darea în întreprindere a construcției lotului prim din Clădirea Școlii normale de băieți din Blaj, a salei de gimnastică pentru liceul gr. cat. de fete și școala normală gr. cat. de fete, precum și a împrejmuirii cu zid de beton armat dela „Institutul Recunoștinței” din Blaj.

Se pot prezenta oferte și pentru sigurative grupe de lucrări, pentru mai multe grupe, pentru toate grupele, ori pentru toate trei lucrările laolaltă.

Licitația se face pe serii de prețuri unitare. Caietele de sarcini, planurile și piesele contractului, necesare pentru întocmirea seriei de prețuri se pot consulta la sus numita Administrație Centrală Capitulară, începând cu ziua de Marți 7 Maiu 1929, în fiecare zi de lucru între orele 10-12, de unde se pot obține formularele necesare pentru ofertă cari formulare sunt obligatoare, precum și condițiunile speciale ale licitației.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 27 Aprilie 1929.

Dr. Vasile Saclu, Arhiepiscop Mitropolit de Alba Iulia și Făgăraș.

513 1-1

Primăria municipiului Brașov.

No. 11094/1929

CONCURS

pentru complectarea postului de arhivar specialist.

Delegația Permanentă a decis: până la sistematizarea postului de arhivar specialist angajarea unui atare specialist cu contract pe lângă plata unei diurne fixe lunare de lei 15000. Pentru complectarea acestui post în conformitate cu dispozițiunile art. 78 din Regulamentul pentru aplicarea Legii Statutului funcționarilor publici publicăm concurs, invitând reflecții să și înainteze până la data de 18 Mai a. c. cererile provăzute cu actele prescrise în art. 7 din Regulamentul sus menționat.

Vor avea preferința solicitanții cu o pregătire universitară de specialitate.
Brașov, la 2 Mai 1929.
Primar, Secretar General: Dr. Stinghe. E. Socăciu.
511 1-1

Primăria Municipiului Brașov.

No. 11602/1929

Publicațiune

Având în vedere adresa Bat. 3 Vânători de M., se aduce la cunoștința publică, că cu începerea din ziua de 30 Aprilie 1929, acest Batalion va executa pe poligonul de țigărie al Garnizoanei trageri cu cartușe de războiu în fiecare Marți, în tot cursul anului.

În această zi este oprită circulația prin pădurea din fața poligonului, pe drumul ce scoboară dela Stejeriș și Valea Pietrișului și drumul ce vine dela Poiană la poligon.
Brașov, la 30 Aprilie 1929.
Primar: p. Secretar general: Dr. Stinghe, indescifrabil
510 1-1

No. 11280/1929

Publicațiune

Pentru dispozițiunile luate de Ministerul Sănătății și Ocrotirilor sociale în scopul de a se garanta că băuturile alcoolice fabricate în distilerii și puse în comerț în sticle închise sunt nevătămătoare sănătății se aduce la cunoștința tuturor fabricanților de băuturi, debitanților și publicului din acest municipiu următoarele:

Toate sticlele închise conținând băuturi alcoolice fabricate în distilerii din țară (indigene) vor purta o banderolă de garanție, aplicată de fabricant, conform modelului stabilit de Minister.

Sticlele aflate în comerț fără această banderolă de garanție vor fi sechestrate de ogamele Ministerului Sănătății, iar în caz când prin analiza chimică se va constata, că conținutul lor este neregular, se vor aplica pedepse prescrise de lege debitanților acelor băuturi.

Pentru sticlele închise conținând băuturi fabricate în fabrici sau distilerii care s'au desființat, aplicarea banderolelor de garanție cade în sarcina comercianților cari le pun în vânzare. În caz când acești comercianți nu își iau răspunderea asupra conținutului din sticle, aceste băuturi vor fi scoase din comerț.

Se acordă un termen de 10 (zece) zile, pentru aplicarea banderolelor de către comercianți la băuturile pe care ei le garantează, iar fabricanților de băuturi li se acordă termen de 20 (douăzeci) zile pentru aplicarea banderolelor de garanție a băuturilor din comerț fabricate de ei.

După expirarea acestor termene măsurile legale se vor aplica cu toată strictețea de cei îndreptățiți și obligați de legile în vigoare.
515 1-1

ANUNȚ

Societatea Junilor cu tineri din Brașovul vechi va ține Măiul în Dumineca de 12 Maiu 1929 în Stejeriș. La caz de timp nefavorabil se va amâna pe Dumineca primă după Rusalii adevăc în 26 Maiu.

Pentru comitet Nicolae Toma, 518 1-2 președinte.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 11529/1929.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală, că din cauza sărbătorii naționale de Vineri 10 Mai a. c. se strămută ținerea târgului săptămânal de mărfuri din Municipiul Brașov pe ziua de Sâmbătă 11 Mai 1929.

Brașov, la 29 Aprilie 1929.
Primar: p. Secretar General: Dr. Stinghe. indescifrabil

Convocare

În conformitate cu art. 128 din Regulamentul pentru aplicarea decretului lege, privind organizarea Comitetelor Școlare, se încunoștințează părinții elevilor, că Duminecă în 12 Maiu a. c. orele 11 a. m. se ține în localul Școlii Primare de Stat No. 2 de băieți din Brașov, Str. Ecaterinei No. 23 a, adunarea generală ordinară cu următoarea ordine de zi:

1. Verificarea gestiunii pe exercitiul 1928.
2. Descărcarea comitetului de această gestiune.
3. Eventuale propuneri referitoare la bunul mers al învățământului dela aceste școli, la care se invită toți părinții sau reprezentanții legali ai copiilor mici și ai celor din Școlile Primare de Stat No. 2 de băieți din Brașov.

În cazul că la prima convocare nu se vor întruni 1/3 din numărul alegătorilor, adunarea generală se va ține Duminecă în 26 Maiu a. c. cu orice număr de membri.

Comitetul școlar al Grădinei de copii și școlii primare de Stat No. 2 de băieți.

Brașov, la 15 Aprilie 1929.
Președinte: Secretar: Dr. N. Stinghe. N. Stoicovici.
441 2-2

Bănci pentru grădina
Furtune pentru grădina
Macarale pentru furtune
Impermiabile (târgi).
Iul. Teutsch,
523 1-1 Brașov, str. Porții 83.

Publicațiune

Comunitatea locuitorilor din Șona publică licitație pentru construirea unui pod peste Olt. Valoarea de pe deviz este de lei 690.000. Licitația se va ține în Șona în localul primăriei în ziua de 1 Iunie 1929 la ora 11 a. m. Condițiunile de licitație se pot vedea la Primăria Comunală. Valdiu se cere 40.000 mii lei.

Comitetul locuitorilor: 516 1-1 preot Ioan Novac.

Primăria Municipiului Brașov.

Nr. 12185-1929.

Publicațiune

În orașul Brașov, se va ține târgul anual de vite la 13 Mai 1929.
Brașov, 4 Maiu 1929.
Primar: Dr. Stinghe.
p. secretar general Lehman.
522 1-1

Cețiți și răspândiți
„Gazeta Transilvaniei”
cel mai vechi ziar românesc

COOP. DE LĂPTĂRIE BRAȘOV.

Lapte plin în sticle

absolut curat și pasterizat, fără praf, mărădărie și boale, fără miros rău,
Se livrează zilnic la casă!

Comenzile se primesc:

Strada Orfanilor 4
Strada de mijloc 38
489 3-6
TELEFON 138.

